*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 232. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ГРУДНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 2, 1959 No. 232. VOL. LXVI.

ОБИДВІ ПАРТІЇ ПІДТРИМУЮТЬ ПЛЯН І ЦІЛІ ПОДОРОЖІ ПРЕЗИДЕНТА ДО 11 ДЕРЖАВ

Вашингтон. — Демократичні і республіканські провідники Сенату і Палати Репрезентантів апробували без застережень плян і цілі поїздки президента Айзенгавера до 11 країн Европи, Азії та Африки. З'ясував Президент програму своєї подорожі під час сніданку влаштованого в Білому Домі ранком в понеділок дня 30-го листопада ц. р. Зараз після закінчення цієї зустрічі з провідниками обидвох партій у Конґрені пресовий секретаріят Білого Дому сповістив, що Президент звернеться до американської нації ще з окремою промовою в четвер дня 3-го грудня ц. р. увечері, безпосередньо перед своїм виїздом до Риму в Італії, де він буде гостем італійського уряду і відвідає теж Папу Івана XXIII. В цій промові президент Айзенгавер апелюватиме до робітників і працедавців у сталеварному промислі, щоб вони якнайскорше дійшли до порозуміння в справі нового контракту і причинилися встановленням миру між собою до дальшого зросту, розвитку і добробуту країни. Зустріч відбута в Білому Домі була важливою з того погляду, що в ній був репрезентований, з одного боку, контрольований республіканцями уряд і, з другого боку, контрольований демократами Конґрес. Після відбуття зустрічі з Президентом учасники її заявили в розмовах з журналістами, що вони вповні і беззастережно підтримують завдання і мету поїздки Президента. Провідник демократів у Сенаті, сен. Джансон заявив, що Президент візьме в дорогу із собою „наше зрозуміння, наші молитви і наші надії на успіх запланованої поїздки". Голова сенатської комісії закордонних взаємин сен. Фулбрайт ствердив, що „усі ми щасливі Президентовим рішенням відбути цю поїздку і бажаємо йому багато щастя і Божої підтримки". Спікер Палати Репрезентантів демократ Сем Рейбирн висловив своє признання Президентові за почин, здійснення якого вимагатиме багато зусиль і напруження, підкреслюючи водночас надію всієї нації, що цей почин завершиться успіхом для ЗДА. На закінчення дискусії над поїздкою Президента сен. Дірксен, провідник республіканської меншости в Сенаті підкреслив, що понеділкова зустріч була символічною, бо вона є підтвердженням єдности американської нації з напрямними політики президента Айзенгавера. В зустрічі брали участь від уряду крім Президента ще віце - президент Ніксон, державний секретар Гертер та державний підсекретар Морфі.

Секретар оборони МекЕлрой резиґнує з свого становища

Вашинґтон. — 30-го листопада появилася в часописах вістка, що секретар оборони Ніл МекЕлрой має вже 1-го грудня залишити своє становище та відійти до праці в фабриці мила „Проктер енд Ґембел" в Сінсіннаті, Огайо. Ця резиґнація не є жадною несподіванкою, бо він вже давніше заповідав, що покине урядову службу, як тільки підготовить оборонний бюджет на 1961-ий рік. Повідомлення про резиґнацію секретаря оборони має появитися у вівторок вранці, а після того МекЕлрой мав би відбути пресову конференцію. На місце по нім має бути наменований його теперішній заступник Томас С. Ґейтс, який зайняв теперішнє становище в травні ц. р. Він працює в Пентаґоні від 1943 року і 30 травня хотів залишити становище секретаря фльоти, але не зробив того тому, що став заступником секретаря оборони з обіцянкою стати секретарем оборони після резиґнації МекЕлроя.

Прокуратор припинив слідство в справі Банґ-Єнсена

Ню Йорк. — Окружний прокуратор в Квінсі в Ню Йорку Френк Д. О'Коннор заявив 3-го листопада, що він не веде слідства в справі смерти колишнього високого урядовця Об'єднаних Націй Павла Банґ-Єнсена, бо „це було очевидне самовбивство внаслідок звільнення з праці, втрати престижу та становища". Генеральний секретар ОН звільнив був його тому, що він не хотів дати списка тих мадярських втікачів, які зізнавали про знущання мадярських комуністів над повстанцями в Будапешті в 1956 році. Тіло Банґа-Єнсена спалено в Ню Йорку, і його американського походження жінка летить з урною до Копенгаґену, де відбудеться похорон. Мадярські втікачі демонстрували 29-го листопада перед мешканням совєтської делеґації до ОН і перед мешканням мадярських делеґатів до ОН.

ЗДА плянують вивісити панамський прапор побіч американського

Вашинґтон. — З державного департаменту повідомляють, що плянують на всіх урядових установах в Зоні Панамського Каналу вивішувати поруч американського також і панамський прапор, як цього домагається частина місцевого населення, яке вже два рази демонструвала проти ЗДА. Вашинґтон є вдоволений із того, що панамський уряд виступив 28-го листопада проти демонстрантів, які хотіли дістатися до Зони Панамського Каналу і там вивісити панамський прапор. Під час подібних демонстрацій 3 і 4-го листопада уряд був пасивний. З Вашинґтону повідомлять, що справу двох прапорів обмірковували вже від довшого часу, ще перед заворушеннями.

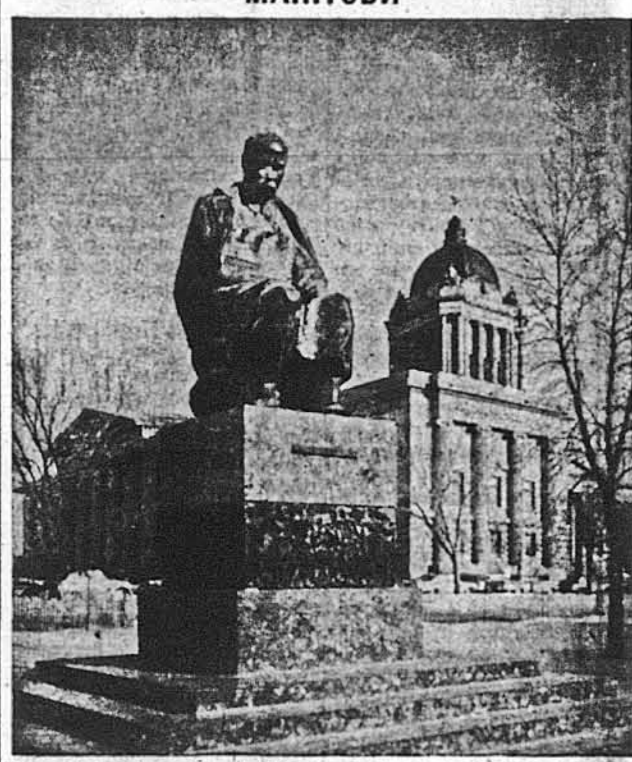
В АМЕРИЦІ

● **Поштовий уряд ЗДА** відзначає новою 4-центовою маркою 150-річчя першої в світі успішної операції наросту (тумору) на шлунку, яку в 1809 році зробив американський лікар д-р Ефраїм МекДавелл в Денвіллі, Кентакі. Зоперована в тому році пані Джейн Тадд Крофорд після 25-ох днів цілком здоровою встала з ліжка.

● **Професор Оскар Гендлін** обраховує на основі статистики, що в Ню Йорку у 1980 році житиме від 3,200,000 до 3,500,000 негритянського і порторіканського населення — на 60% більше як тепер.

● **Нюйоркський губернатор** Нелсон А. Рокефеллер закликає стейтову леґіслятуру ухвалити новий закон, який гостріше карає автоводіїв, що в п'яному стані їздять по шляхах. Новий закон на одну третину обнижує стан сп'яніння, за який карає дотеперішній закон. Перший засуд позбавляє автоводія дозволу на їзду на два місяці, другий — на 4 місяці, а третій відбирає зовсім право на їзду автом.

УКРАЇНЦІ КАНАДИ ВЕДУТЬ ІНТЕНСИВНУ АКЦІЮ ДЛЯ ПОБУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ ПЕРЕД ПАРЛЯМЕНТОМ МАНІТОБИ

Модель пам'ятника Т. Шевченкові, у виконанні артиста-скульптора Андрія Дарагана з Бруклина, Н. Й., на тлі парляменту Манітоби та околиці, де він має стояти.

Вінніпеґ, Канада. — Президія Комітету Українців Канади, очолювана о. прелатом д-ром Василем Кушніром, продовжує інтенсивну акцію для здійснення заавансованого вже пляну побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вінніпеґу перед парляментом Манітоби. Пам'ятник мав би бути здвигнений та відкритий з нагоди 100-річчя смерти Поета, що припадає в 1961 році. Дві головні формальності в цій справі вже полагоджені: одержано дозвіл на поставлення пам'ятника в запланованому місці та обрано відповідний проєкт пам'ятника, модель якого, змонтований на тлі будинку парляменту і околиці, де він стоятиме, показаний на фотосвітлині вгорі. Проєкт пам'ятника, що його прийняло жюрі, виконав артист-різьбар Андрій Дараган. В окремому повідомленні до преси Президія КУК додатково інформує:

„Модель, у виконанні артиста скульптора Андрія Дарагана, одинокий, був вибраний на Зборах Конкурсового Жюрі, 28-го жовтня ц. р., як уповні відповідаючий умовам Конкурсу, з боку формального й змістовного. Передчасно й без відома Президії оприлюднена недбала фотографія вибраного моделю в англомовному часописі, викликала чимало різних непотрібних толків. Репродукція цієї фотографії зі сторінок тієї газети в частині української преси не допомогла справі. Поспіх і майже нервозність у коментуванню справи довели до жалюгідної опінії, ніби то фотографія вибраного моделю, це вже викінчена по формі й змісті фотографія робочого моделю пам'ятника, коли на ділі це тільки нарис ідеї мистця. Така реакція унеможливила Президії позитивне вияснення і тому проголошений був тільки протокол Конкурсового Жюрі. Подаємо фотографію вибраного моделю, змонтовану побіч парляменту, там де має стояти пам'ятник. Одночасно подаємо до залученої фотографії ще такі додаткові вияснення:

1. Це дальше ще тільки модель, що його вибрало Жюрі між надісланими на Конкурс моделями й тільки в тому характері слід підходити до його оцінки.

2. Президія, маючи позитивну опінію про цей модель з мистецького боку, розглядає можливість його реалізації в будові й почала в тому напрямі вступні розмови з артистом-скульптором п. Андрієм Дараганом.

3. Заключення зобов'язуючої умови прийде на чергу щойно після презентації т. зв. робочого моделю у розмірі 1/4 згл. 1/5 величини пам'ятника (22 стопи височини).

4. Президія веде підготовчу працю до збудування пам'ятника згідно з фаховими порадами осіб, що мають в таких справах знання, не нехтуючи доброзичливими порадами українських організацій і індивідуальних громадян.

5. Найважніша проблема, що її слід розв'язати в найкоротшім часі, це збірка фондів. Щиро просимо про Вашу ласкаву допомогу в цій справі, щоб закінчити збіркову кампанію позитивним вислідом 150 тисяч долярів, найдальше в березні 1960 року. Ящо б ми не зуміли того виконати, то цілий плян будови пам'ятника найшовся б у великій небезпеці."

Повідомлення Централі КУК підписав її екзекутив-директор В. Кохан.

Відділи УНС Скрентону й Олифанту відбули свої збори

Скрентон. — Минулої неділі 29 листопада ц.р. в Скрентоні відбулися загальні збори представників Відділів УНСоюзу округи Скрентону, Олифанту й сумежних місцевостей. У зборах взяли участь 30 представників 12-ох Відділів. Зборами проводив голова Окружного Комітету О. Запоточний з Скрентону, а секретарював секретар Комітету А. Тарас з Олифанту. Збори розпочав голова, представивши секретаря УНСоюзу Я. Падоха. Після того Т. Миник, головний секретар УРСоюзу, в гостинному домі якого відбулися збори, привітав приявних та побажав їм успішних нарад. Головною точкою програми була доповідь гол. секретаря Я. Падоха про актуальні союзові питання й справоздання представників поодиноких відділів УНСоюзу про їх стан та працю в їх нутрі. Промовляли А. Тарас, О. Запоточний, М. Романишин, І. Пиш, О. Мазник, Е. Гришко, Т. Назар, М. Камінський, І. Васильків, Р. Рубльовський, М. Борик, Н. Тутка, Хомик і ін. Після цього збори винесли однодушно рішення: прийняти правильник Окружного комітету, підготований Головною канцелярією; потвердити вибір давної управи Окружного Комітету з О. Запоточним і А. Тарасом на чолі; влаштувати в Скрентоні ювілейне союзове свято та доложити всіх старань до того, щоб до кінця року виконати зобов'язання відділів у кампанії за новими членами.

ВИКОННИЙ ОРГАН УНРАДИ ЗІРВАВ ЗВ'ЯЗОК З АМЕРИКАНСЬКИМ КОМІТЕТОМ ВИЗВОЛЕННЯ

Мюнхен. — Виконний Орган Української Національної Ради повідомив окремим листом Президента Американського Комітету Визволення, що „не вважає себе пов'язаним" з цим Комітетом та „пропонує зревідувати доцьогочасні напрямні політики й умови праці інституцій АКВ, підкресливши, що ставлення до АКВ залежатиме від його політичних напрямних та відповідних ґарантій щодо їх дотримання", — інформує „Бюлетень Українського Інформаційного Бюра", що є офіціяльною інформаційною агенцією ВО УНРади. З повідомлення виходить, що гостро критикований поодинокими українськими угрупуваннями ВО УНРади саме за його співпрацю з — як загально кажеться — непередрішенським Американським Комітетом остаточно зірвав зв'язки з цим Комітетом „у зв'язку з останніми подіями в міжнародній політиці та, окрема, в справі резолюції Конґресу ЗДА про встановлення „Тижня Поневолених Націй" і знехтування цієї справи Американським Комітетом Визволення та його радіостанцію Свобода". Ця справа була також з'ясована ВО УНРади в окремому меморіялі, пересланому відповідним чинникам у Вашинґтоні. У згаданому Бюлетені УІБюра у цій справі дослівно сказано:

„У зв'язку з останніми подіями в міжнародній політиці та, зокрема, в справі резолюції Конґресу ЗДА про встановлення „Тижня Поневолений Націй" і знехтування цієї справи Американським Комітетом Визволення та його Радіостанцією „Свобода", — Голова Виконавчого Органу УНРади М. Лівицький вдався до підповідних американських чинників у Вашинґтон з вичерпним меморандумом, копії якого предложені рядов визначних політичних діячів ЗДА з проханням про підтримку. Щодо Американського Комітету Визволення в меморандумі, поміж іншим, висловлено думку, що „нинішній напрямок праці АКВ завдає шкоди не тільки визвольно-незалежницьким прагненням українців та інших неросійських народів СССР, але й справі оборони ЗДА, та всього вільного світу від загрози з боку совєтсько-російського імперіялізму", а також подано декілька конкретних суґестій щодо цього. Одночасно Виконавчий Орган повідомив окремим листом Президента Американського Комітету Визволення, що не вважає себе пов'язаним з АКВ та пропонує зревідувати доцьогочасні напрямні політики й умови праці інституції АКВ, при чому підкреслено, що ставлення до АКВ залежатиме від його політичних напрямних та відповідних ґарантій щодо їх дотримання. У вище зазначених питаннях Виконавчий Орган перебуває в контакті з Президією Паризького Бльоку, який має в скорому час відбути надвичайне засідання для схвалення відповідних заходів з рамени Паризького Бльоку. Виконавчий Орган поінформував про розгорнуту акцію тих українців, що співпрацюють в Інституті по вивчанні СССР та в Радіо „Свобода". Виконавчий Орган підкреслює при цій нагоді, як то вже нераз робив раніше, що українці, які працюють в інституціях АКВ, гідно виконують свої обов'язки, захищаючи українські інтереси й борячись за здобутки для української справи. (Укр. Інформ. Бюро).

Нюйоркська громада пошанувала Союзового піонера Івана Галичина

Ню Йорк. — В суботу 28 листопада ц. р. в дзеркальній залі Народного Дому в Ню Йорку відбувся, заходами 361-го Відділу УНС-у „Дністер", бенкет на пошану почесного члена того Тва та його бувшого голови, Івана Галичина. Бенкет відкрив теперішній голова „Дністра" Мартин Малетич, який дав характеристику свого попередника на пості голови, як жертвенного й працьовитого піонера нашого громадського а зокрема союзового життя в цій країні. Іван Галичин прибув до Америки 47 років тому і від того часу безперервно трудився для УНСоюзу й ширшої нюйоркської громади на всіх полях громадських потреб. Мірилом прикладного громадського наставлення І. Галичина є факт, що він впродовж довгих років зорганізував для УНСоюзу кількасот членів, в тім і всю, без вийнятку, свою ближчу родину, якої під цю пору всі 43 члени є союзовцями. Не зважаючи на свій вік і недавно перебуту недугу він придбав в останніх місяцях 16 членів УНСоюзові. Після слова голови, о. Я. Кекіш з місцевої гр. кат. парохії св. Юрія молитвою розпочав бенкет, яким проводив голова контрольної комісії „Дністра" д-р Василь Вишиваний. Ювілятові вручено китицю цвітів і пам'ятковий перстень. В часі бенкету численно зібрані приятелі та співробітники ювілята вшановували його піввіковий труд та відданість українській громаді, підкреслюючи в нім найкращі риси нашого громадського працівника. В бенкеті взяли участь також представники місцевих організацій, зокрема Відділів УНСоюзу та чотири члени Екзекутиви УНСоюзу в особах гол. предсідника і брата ювілята Дм. Галичина з дружиною, заступника гол. предсідника Й. Лисогора, гол. касира Р. Слободяна з дружиною та гол. секретаря Я. Падоха. В часі бенкету промовляли крім вище названих, також гол. контролер і фін. секретар „Дністра" П. Кучма, голова Об'єднаного Комітету українських організацій Ню Йорку Іван Винник, д-р С. Демидчук, проф. М. Лисогір, М. Ковальчук, Р. Крупка, Г. Яремчук, В. Хоміцький, В. Садовський, М. Кізима від місцевого відділу УРСоюзу, секретар „Дністра" д-р Б. Левицький, ред. В. Душник, М. Близняк й на кінець ювілят І. Галичин. Останній підкреслив, що працюючи для власного народу і для УНСоюзу, виконував тільки свій обов'язок і що вдячний громаді за те, що в його особі шанує труд для рідної громади. Молитвою, яку перевів о. Кекіш, закінчилося це справді зворушливе свято громадської подяки для одного з найбільше заслужених для неї діячів. Громадський рівень цієї імпрези підкреслює ще факт, що ювілят зложив 25 долярів на УККА, 25 дол. на будову Колеґії в Стемфорді, та 10 долярів на Стипендійний фонд УНСоюзу, який власне заініціював його власний Відділ УНСоюзу „Дністер". Приявні зложили на цю ціль додатково 152 доляри.

Іван Галичин з дружиною Марісю

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ РОЗПОЧАЛИ ДЕБАТИ НАД СПРАВОЮ АЛЬЖИРУ

Об'єднані Нації. — 82-членна Політична Комісія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй розпочала дебатувати над скаргою азійсько-африканського бльоку держав проти політики Франції в Альжирі. Тому, що формально справу Альжиру зголосила була на денний порядок теперішньої Генеральної Асамблеї Тунісія, то її представник Монґі Слім був єдиним речником азійсько-африканського бльоку. Він привітав декларацію французького президента Шарля де Ґоля з 16 вересня ц. р. про визнання принципу самовизначення для альжирського народу та звернувся з закликом до Франції, щоб вона погодилась на переговори з представниками альжирських партизанів в справі припинення воєнних дій в Альжирі та практичного переведення принципу самовизначення. Монґі Слім назвав конкретно, як репрезентантів альжирського народу тимчасовий екзильний уряд мусульманських націоналістів з організації Альжирський Фронт національного визволення. Промова туніського репрезентанта була втримана у поміркованому тоні, з очевидною тенденцією помогти зусиллям в кулюарах Об'єднаних Націй, щоб скласти таку компромісову резолюцію, яка пішла б не тільки по лінії бажань альжирських націоналістів, але й знайшла бодай мовчазну апробату також Франції. Французька делегація не бере участи в нарадах Політичної Комісії, вважаючи, що Об'єднані Нації не повинні втручатися до цієї „внутрішньої справи" Франції. Все ж, офіційно Франція цього року не запротестувала проти дебатування над справою Альжиру. На вимогу Тунісії, на залю нарад Політичної Комісії запрошено, як гостей Туніської делеґації, також шістьох членів згаданого екзильного тимчасового уряду Альжиру. Після того засідання французька делегація в приватних розмовах застереглась проти того, щоб поручати Франції безпосередні переговори з „тимчасовим урядом Республіки Альжиру". Мовляв, навіть Совєти не визнали того уряду і Франція саме тому признала альжирцям право самовизначення, щоб вони висловили свою волю щодо своєї майбутньости, ото ж покищо не існує ніякої Альжирської Республіки. Франція є теж засадничо проти будь-яких політичних переговорів з партизанами. На те речник Тунісії заявив, що це цілком нормально і справедливо, що альжирські націоналісти, які мають говорити з французами про припинення збройних дій, водночас хочуть дістати ґарантії щодо правильного переведення в діло принципу самовизначення, про амнестію для націоналістів, що взяли участь в партизанському русі і про т.п. справи. За твердженням обсерваторів в Об'єднаних Націях, азійські країни на чолі з Індією заступають в цій справі більш поміркована лінію, а африканські більш радикальну. Газети висловлюють надію, що може вдасться сформулувати компромісову резолюцію, яка помогла б, а не утруднила б, справі закінчення війни в Альжирі.

Совєтські війська залишаються на Мадярщині

Відень. — Комуно - мадярський прем'єр Янош Кадар заявив у своїй промові на з'їзді комуністичної партії Мадярщини в Будапешті в минулий понеділок 30-го листопада ц. р., що совєтські війська залишаться на Мадярщині так довго, поки вимагатиме цього „міжнародна ситуація". Мадярщина, мовляв, разом із Совєтами та цілим т. зв. бльоком держав Варшавського пакту стоять за відкликання всіх чужинецьких військ з Европи ,але поки це не станеться (з виразною алюзією до американських військ в Европі), то совєтські війська мусять знаходитись на Мадярщині. Кадар знову прославляв Совєти і їх „поміч" у здавленні „контрреволюції" з 1956 року та таврував Америку, яка, мовляв, втручається у внутрішні справи Мадярщини, переформувавши справу Мадярщини на теперішню сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Як принципи комуно - мадярської закордонної політики Кадар назвав: приязнь з Совєтським Союзом, льояльність супроти „соціялістичного табору", та співіснування. Він заявив, що не вважаючи на ворожу поставу американського уряду до „народної влади" на Мадярщині, Мадярщина бажає собі поправи взаємин з З'єдиненими Державами. Посередині президії комуно - мадярського з'їзду засів Хрущов.

Англія і З'єдинена Арабська Республіка відновляють дипломатичні взаємини

Лондон. — Між Англією і З'єдиненою Арабською Республікою (Єгиптом і Сирією) прийшло до порозуміння щодо відновлення дипломатичних взаємин, зірваних від часу англійсько-французького воєнного походу проти тієї арабської країни восені 1956 р. Гадають, що тим часом дипломатичні репрезентації очолюватимуть шарже д'аффер, а нові амбасадори будуть призначені за яких три-чотири місяці. Між Францією і З'єдиненою Арабською Республікою нема ще згоди щодо відновлення дипломатичних взаємин, головно через спір в Альжирській справі. Також покищо невирішена ще справа відновлення дипломатичних взаємин між Англією і Савді Арабією, яка зірвала була зв'язки з Англією на знак солідарности з названою Арабською Республікою.

У СВІТІ

● **У Західній Німеччині** є тепер 180,000 студентів високих шкіл, а в 1965 році буде їх на 100,000 більше. Уряд і високошкільні власті, з уваги на брак заль та навчальних приладів а також — посад для абсольвентів, призадумуються над тим, чи не впровадити такі законні умовини, які утруднювали б доступ до високих шкіл.

● **В Еспанії**, наступного тижня закінчує 4-річну науку у військовій академії в Сараґоссі 21-річний Хуан Карльос Бурбонський, син Дон Хуана, претендента на еспанський престіл. Еспанський диктатор Франческо Франко відмовляє претенсії на престіл Дон Хуанові, синові останнього короля Альфонса XIII, але опікується вихованням Хуана Карльоса. В Еспанії цікавляться, що станеться, коли Хуан Карльос осягне повноліття і закінчить високу військову освіту.

● **Калімпонґ** — це індійське містечко недалеко тибетського кордону. У зв'язку з конфліктом з комуністичним Китаєм, індійський уряд обсадив військом прикордонний міст і переводить перевірку всіх мешканців цього міста. Тепер є там кількасот англійців, австралійців, італійців, французів і між ними кілька американців: місіонарів, учителів, медсестер, купців і вчених дослідників. Кожний з них мусить мати спеціяльний дозвіл від індійського уряду на замешкання в Калімпонґу. Китайці масово покидають те місто.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundaydays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Напередодні виїзду

У четвер 3-го грудня ц. р. президент Айзенгавер виїде в подорож до 11-ох країн, розкинених на трьох континентах. Його тура простягатиметься на 20,000 миль, що їх він має покрити протягом 19-ох днів. Це буде найдовша подорож, що її будь-коли зробив будь-який президент З'єдинених Держав поза межами цієї країни. З суто-людського аспекту треба з найбільшим респектом ставитися до відваги людини, яка, вступивши у 70-ий рік життя та перебувши важкі недуги, пускається в таку дорогу, що вимагатиме великої фізичної і духової напруги. Але, очевидно, цю подорож слід розглядати передусім в аспекті політичному.

З кожною із отих 11-ох країн ЗДА мають окремі проблеми, кожна з них має свої специфічні турботи і зв'язує з приїздом американського президента власні надії. Але в сумі ця подорож напевно ще вище піднесе і так високий престиж З'єдинених Держав в очах великих і малих країн, союзників і „невтральних", що їх відвідає Д. Д. Айзенгавер. Ще раз дасть пізнати свою вартість та ідеальна сполука, якою є авторитет найвищого державного становища, скріплений авторитетом непересічної індивідуальности. Політичними цілями цієї подорожі є: скріплення внутрішньої солідарности між керівними державами Заходу через участь у західній конференції „на вершинах" у Парижі; запевнення приязни й опіки меншим країнам, вірним союзові з Америкою, відвідинами в Італії, Еспанії, Туреччині; гарантія дальшої охорони проти совєтської загрози таким краям, як Пакістан, Іран; ствердження безінтересовности в справі допомоги малорозвиненим країнам (Афганістан, Індія); виявлення пошани для тих, що здобули собі волю, та активного зацікавлення арабськими проблемами (Марокко, Тунісія).

Таким чином, між країнами, які відвідає Айзенгавер, будуть такі, що стоять на вершинах сили й культури, і такі, що належать до найбільш упосліджених та найхиткіших поміж Сходом і Заходом, як ось Афганістан. Різниця між тими країнами — це якраз показчик того діяпазону ролі, заінтересувань і впливів, що їх мають нині у широкому світі З'єдинені Держави.

Патріярше кадило Хрущову

„Ізвєстія", офіційний орган совєтського уряду і т. зв. рад депутатів трудящих СССР, опублікували в числі з 25 листопада ц. р. „Звернення до голів автокефальних православних церков" у всьому світі, підписане „патріярхом московським і всієї Руси" Алексєєм і постійними членами Священного Синоду митрополитами — Московським і Коломенським Ніколаєм, Київським і Галицьким Іоаном і Ленінградським та Ладозьким Пітірімом.

„Звернення" московського патріярха і його митрополитів написане з приводу пропозиції совєтського уряду в справі здійснення загального і повного роззброєння, що з нею виступив під час своїх відвідин в Об'єднаних Націях у Ню Йорку совєтський прем'єр і перший секретар компартії СССР Нікіта Хрущов. Вільний світ прийняв, як відомо, пропозицію Хрущова досить скептично, стверджуючи, що подиктована вона баж̌анням Совєтів виграти на часі, і що виступ Хрущова був тільки пропаґандивним маневром, повторенням подібних маневрів ще літвіновської і молотовської доби.

Тому, мабуть, для моральної підтримки хрущовських акцій на міжнародному терені змобілізовано тепер і самого московського патріярха та його митрополитів. Суто політичну пропозицію Хрущова вони називають „найвидатнішою подією наших днів", приєднуючися водночас до висловленої недавно думки відомого англійського совєтофіла, архиєпископа Кентерберійського, що „ніякий християнин не міг виступити з кращою пропозицією, як та, що з нею виступив в Генеральній Асамблеї ОН Н. С. Хрущов".

Справа загального миру — річ велика й свята, її треба всеціло підтримувати, і робити це мають передусім християнські Церкви. Але виставляти, як захисника і єдиного реалізатора цієї справи, народовбивника й активного ворога християнства Нікіту Хрущова — це вже цілком таки пропаґандивне кадило, негідне престижу ніякої із християнських Церков.

Культурний подвиг

Численна і заможна наша українська спільнота в Америці, і, хоч свою вітальність вона проявляє в різноманітних ділянках громадської активности, це вже належить до стверджених фактів, що ці наші прояви не завжди відповідають нашим можливостям. Активність громад обмежується радше одиницями, а наша жертвенність на народні цілі не то не збільшується, але навіть зменшується пропорційно до зростання нашої заможности. Очевидно, що кожний з уважливих спостерігачів хотів би знайти відповідь на логічний в таких випадках запит: де причина такого стану і хто за це відповідальний — провід чи маси? Відповідь, як завжди, буде посередині: одні і другі, як і багато всіляких „обставин", про що свідчить факт, що й в інших національних групах у цій країні відносини напевно не кращі, якщо не гірші.

На такому загальному тлі можна і треба відзначити один, а радше два тієї самої категорії справжні культурні подвиги, що ставлять нашу спільноту в найкращому світлі. Маємо на думці досягнення двох наших видавництв: „Книгоспілки" в Ню Йорку і В-ва Миколи Денисюка в Шикаґо. „Книгоспілка" впродовж останніх приблизно чотирьох років потрапила перевидати твори Лесі Українки в 12 томах, „Історію України-Руси" Михайла Грушевського в 10 томах, твори Михайла Коцюбинського у двох томах і тепер готує до видання „Історію української літератури" Михайла Грушевського в п'яти томах. Видавництво М. Денисюка започаткувало й продовжує повне видання творів Тараса Шевченка в 14 томах, а тимчасом перевидало вже „Мазепу" — трилогію Богдана Лепкого в шести томах.

Вартости цього культурного подвигу не можна переоцінити. П'ятдесят і один том найвартісніших в українському книжковому доробку праць в новому виданні на еміграції впродовж короткого часу — це подвиг, що ним навряд чи могла б похвалитися будь-яка інша національна спільнота в цій чи будь-якій іншій країні. Цей культурний подвиг має тим більше значення на тлі культурно - видавничого стану в поневоленій Україні. А перше, що приходить на думку, це: якими культурними осягами могла б збагатити вселюдську скарбницю українська нація, якби вона жила і творила в обставинах волі!

Коли ж до цього додамо дві англомовні праці: Енциклопедію Українознавства та „Україну в образках", підготова яких до друку тепер інтенсивно завершується стараннням і коштом УНСоюзу і які повинні появитись на книжковому ринку впродовж найближчого року, тоді матимемо всі причини, щоб оптимістично дивитися в наше майбутнє. Зайво додавати, що всі ці наші культурні подвиги заслуговують на максимальну піддержку громадянства.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

КОНФЕРЕНЦІЯ ПАРЛЯМЕНТАРИСТІВ НАТО

У „Старому Будинку" Палати Репрезентантів, де звичайно тиша й пустка панують між сесіями Конґресу, впродовж тижня між 16- і 20-им листопада ц. р. помітний був незвичайний рух. Ще й ціла атмосфера „Старого Будинку" була виразно не-американська, а за тутешньою термінологією, „к о н т и нентальна", тобто европейська, а до того з виразно французьким акцентом у вбранні, поведінці й мові дипломатичного стилю.

Це у великій залі фракційних зборів — в т. зв. „кокус румі" і в ряді побічних заль відбувались збори П'ятої Конференції Парляментаристів Держав Організації Північно - Атлантійського Пакту (НАТО).

Конференція ця постала п'ять років тому і відбувала свої річні збори в Парижі. Одначе, цим разом американські парляментаристи, на чолі з конґресменом Гейсом з Огайо і сенатором Фулбрайтом з Арканзо, запросили Конференцію до цієї країни, і, як господарі, примістили її в конґресовому будинку.

Центральну стіну великої конференційної залі прикрасили прапори п'ятнадцятьох держав — членів НАТО, а за великим овальним столом засіло 150 репрезентантів Бельгії, Великої Британії, Голляндії, Греції, Данії, Західньої Німеччини, Ісляндії, Італії, Канади, Люксембурґу, Норвеґії, Портуґалії, Туреччини, Франції й ЗДА, пересічно по десять від кожної держави, крім дорадників і обсерваторів.

Уже вдруге брав участь у Конференції, як офіційний делеґат Канади, д-р Іван Кучерепа, наш земляк по батьках, член канадійського парляменту. У цьогорічній конференції д-р Кучерепа був вибраний заступником голови важливої Політичної Комісії і це йому належить у великій мірі авторство резолюції цієї комісії у справі Східньої Европи. Офіційним дорадником канадійської делеґації і запрошеним обсерватором був о. прелат В. Кушнір, голова КУК, один із сиґнаторів засновувального статуту конференції.

Конференція парляментаристів НАТО — це організація членів парляментів держав НАТО. Вона не має сили рішень, які в'язали б провід НАТО. Але шляхом обміну інформацій та ідей, шляхом дискутування взаємних проблем, вона доходить до певних висновків, які, вбравши у форму пропозицій, передає Раді НАТО та своїм урядам, як рекомендації. Голос Конференції — це опінія законодавчих палат країн НАТО. Отже, в такій мірі, в якій ці законодавчі п а л а т и мають вплив на політику своїх урядів, Конференція посередньо впливає на політику НАТО. Тому не диво, що не тільки сама організація НАТО, але й уряди держав - членів дуже заінтересовані у висліді Конференції. Голови цих держав прислали свої привітання, а головний секретар НАТО Спаак, генерали НАТО, державний секретар ЗДА Гертер, колишній секретар Дін Ачесон виступили з промовами принципового значення.

Після урочистого відкриття вранці 16-го листопада, Конференція вибрала на черговий рік нового президента, члена французького Сенату генерала Бетуара. У своїй вступній промові ген. Бетуар згадав виклик Хрущова, після його поїздки до ЗДА, у справі мирної коекзистенції, і можна було завважити й відчути, що хрущовські відвідини в цій країні і їх дійсний або уявний ефект, інакше кидали тінь на хід нарад і резолюції. Того ж першого дня виступив з промовою ген. Вайт, шеф штабу повітряних сил ЗДА, який поінформував Конференцію про найновіші досягнення в ділянці збросних. Його висновок був такий: збільшена швидкість, засяг і нищівна сила модерної зброї вимагають постійного поготівля, кожночасного достосування стратеґії до розвитку зброї і великої мілітарної сили аж до часу, коли міжнародні договори запевнять мир і безпеку.

Гертерова промова була центральною точкою другого дня нарад. Різні поголоски непокоїли парляментаристів НАТО: між ними та, що ЗДА, з огляду на великий відплив грошей з країни, мають обмежити свою фінансову піддержку НАТО. Гертер запевнив, що його уряд надалі і без змін допомагатиме матеріяльно НАТО. Та все ж він пропонував, щоб і інші країни, матеріяльне положення яких покращало, причинювались більше до матеріяльної піддержки НАТО. Він запевнив, що остання візита Хрущова не змінила оборонної ситуації країн НАТО і значення цієї організації.

Велику увагу присвячено промові Діна Ачесона, що виступив як почесний гість. Ачесон критично висловився про теперішню політику Заходу супроти Совєтів. На його думку, розмови з Совєтами на тих умовинах, які береться тепер за підставу, небезпечні і можуть привести до катастрофи. Відтягнення західніх військ з Берліну, як цього вимагають Совєти, було б заламанням західньої оборонної системи і новою великою перемогою комуністів. Ачесон закликав, щоб НАТО виробило собі оборонні пляни не на рік, а на десять років уперед. Воно повинно охопити своєю політикою схід Европи. Але Ачесон застерігся, що не має на думці безпосередньої політики „визволення". Того самого дня помітне враження зробило ствердження адмірала Райта, командира Атлантійської фльо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ОСІНЬ

В кошлатих хмарах
тане просинь,
Виходить осінь вже з імли...
Не йди! Ще серце
літа просить,
Ще й квіти всі не одцвіли.

Легенький вітер
знявся раптом,
В нім запах меду і вина...
Вже на тополі
жовтим клаптем
Пробилась перша сивина.

Ще всюди молодість і сила,
Проміння спогадів, думок...
Та вже імла осіння вкрила
Людей, і квіти і садок...

І чутно холод в далі сірій...
Коротшає, марніє день,
І відлітають птиці в ірій
На крилах жалібних пісень.

ГАННА ЧЕРІНЬ

З Совєтської Преси

МІСЬКІ ГЕРБИ І ПАМ'ЯТНИКИ

Московські „Ізвєстія" з 17 листопада порушують справу „монументальної пропаґанди" — побудову нових пам'ятників і відновлення традиційних гербів для міст і областей, бо так, мовляв, хотів ще Ленін. „Чому б, справді, — пише якийсь Д. Гранін, — не придумати емблему свого міста, області, краю? Колись кожна губернія Російської імперії мало свій герб. Серед них були зразки монархічної геральдики, ненависної трудовому народові, з коронами та орлами, але були й інші, в яких віддзеркалювалась п р и рода, ремесла, історія краю..." Для побудови п р о п а ґ андивних пам'ятників „героям революції" та вождям партії цей же Гранін пропонує поновити „добрий звичай" збирання коштів серед населення. Бо, мовляв, „пам'ятник побудований за народні гроші, особливо дорогий кожному..."

В ОБОРОНІ ОБОРОНЦЯ

На сторінках совєтської преси розгорнулась дискусія про ролю і значення адвоката - оборонця в судочинстві. „Деякі прокурори і судді, — пише в „Ізвєстіях" з 25-го листопада якийсь Зурабава, — неправильно уявляють собі обов'язки адвоката, а в окремих випадках виявляють до них зневажливе ставлення". Адвокат Садаєв пише в листі до редакції, що деякі судді під час судових розправ роблять оборонцям брутальні завваження і тим понижують їх гідність, а деякі судді переводять розправи раніше від призначеного для них реченця, щоб адвокати не змогли взяти в них участи. Оборонець Свічка звертає в своєму листі увагу на те, що в окремих судах порушується важливий принцип кримінального кодексу — принцип рівности прав сторін. „Чому, — обурюється він, — прокурорів не обмежується в часі, а адвокатам не дають договорити до кінця, затикають їм рота?..."

МІКОЯНОВІ РЕВЕРАНСИ

Перший заступник совєтського прем'єра Атанас Мікоян, що відвідав цими днями Мехіко, де відбувається совєтська виставка, виступив 23-го листопада на влаштованому в його честь мехіканськими промисловцями прийнятті з такими, між іншим, словами: „Постає питання, як визначити наші сьогоднішні збори. Я б казав, що в цій залі зібрались ініціятивні люди національного капіталу Мехіко. Капіталісти грали різну ролю на різних етапах розвитку своєї нації. Кажучи так, я висловлюю, звичайно, свою власну (!) думку. Коли є загроза імперіялістичного панування, панування великих монополій, національний капітал грає проґресивну ролю для своєї нації. Крім того, якщо ця країна слабо розвинена в еконмічному відношенні, вона не може розбагатіти без індустріялізації, і національний капітал повинен її піднести..."

Отакі реверанси перед мехіканськими „капіталістичними акулами" робить заступник совєтського прем'єра, коли Москві треба нав'язати ближчі торговельні відносини з капіталістичною країною.

БРИТІЙСЬКИМ ОМНІБУСОМ у МОСКВУ

Літом цього року тридцять шість студентів Оксфордського університету, здебільша британців та американців, відбули пригодницьку двотижневу подорож з Лондону до Москви і назад. Свою дорогу, довжиною чотири тисячі миль відбули вони винайнятим лондонським омнібусом. На запит журналістів, чому саме таким колосом вибрались вони до СССР, студенти відповіли, що такий спосіб льокомоції був для них найдешевшим. Пальне для мотора виносило на одну особу всього-на-всього п'ять з половиною долярів. Крім того на другому поверсі омнібуса могли вони примістити не лише найконечніші в далеку дорогу речі, частинно харчі, але, що головне, в потребі могли там виспатись.

У Совєтському Союзі пробули вони точно два тижні, окрім Москви відвідали Ленінград, Мінськ, Смоленськ і східню Польщу. Недавно один із американських студентів, учасник цієї екскурсії, поділився на сторінках преси своїми враженнями. Це був Ніколай Данілоф, син старих еміґрантів, батьки якого до революції 1917 р. проживали у Ленінграді і належали до провідної верстви того міста. Народжений у ЗДА, Данілоф вибрався в дорогу з деякою тривогою в душі: як поставляться до нього в СССР ті, що прогнали його батька-капіталіста поза межі батьківщини? Саме з тієї точки зору цікаві обсервації цього американського студента.

Свою дорогу до кордону СССР цих тридцять шість одчайдухів відбуло через Скандинавію та Фінляндію. Переїхавши совєтський кордон, студенти подалися в напрямі на Берестя Литовське, потім в напрямі польської границі і далі польською територією аж під Варшаву. Звідсіль завернули на Білорусь, через Мінськ у Москву й Ленінград. Скрізь в дорозі, зокрема в Польщі, населення зустрічало їх приязно; люди дивувались, з усіх боків оглядали це небачене ними диво на чотирьох колесах, велетенський омнібус з Лондону. По дорозі було чимало труднощів із низькими мостами: щоб обминути деякі, студентам приходилось їхати о к р у ж н о ю „польською дорогою", поміж хатами і стодолами... В одному селі під час такого об'їзду заїхали на подвір'я — поміж стадо збентежених гусей. На совєтсько - польському кордоні їхній автобус ніяк не міг проїхати через низьку, обведену дротами браму. Совєтська сторожа, щоб догодити зажуреним студентам, повалила на землю свій граничний „санктуарій", зі словами: „Нічєво, нічєво, ми ето поднімєм..." А враз із тією брамою полетів на землю й совєтський прапор, що повівав на її верху.

Поміж студентами було шість, що знали російську мову. Але це не перешкодило совєтським чинникам у поворотній дорозі з Польщі дати їм для „товариства й кращої орієнтації в терені" трьох молодих жінок — супровідниць. Студент Данілоф здогадався, що ці „добровільні" супровідниці — аґентки таємної поліції. Решта студентів прийняли їх за туристичних дорадників.

У Москві студенти замешкали в гуртожитках Московського університету. За інформаціями Данілофа довжина їх коридорів становить десять миль. В лазничках цих гуртожитків вода ледве тепла, вентиляція слаба, скрізь духота. У Москві та на російській території не видно було такої сердечности, як на Білорусі й в Польщі. Студенти дивувались різним обмеженням. Зокрема вступ до університету для всіх без винятку лише за окремими перепустками.

Розмови з совєтськими студентами були приятельські і велись на різні теми, навіть драстичні для господарів, наприклад, про мадярські події, про Єгипет, про роман Пастернака „Доктор Живаго" і таке інше. З цих розмов вони дізналися, що деякі з їхніх співрозмовників „д о б р о вільно" зреклися вакацій, щоб допомогти в будові китайської амбасади в Москві. Офіційні чинники з московської радіовисильні записали одну з таких студентських гутірок на стрічці. Гостям сказали, що розмова має бути вільна, дружня. Але під час запису гості завважили, що деякі їхні слова опускаються або перекручуються. На їхню інтерпеляцію представники московської радіовисильні заявили, що в них зобов'язують „скрізь вимоги п а р т і й н о ї лінії"..

Про свої враження в країні своїх батьків Н. Данілоф згадує двічі. Найглибші ці враження були під час відвідин у Ленінграді колишньої царської резиденції Зимового Палацу, де батько й дід автора репортажу проводили колись щасливі дні... Другим разом у Москві Данілоф признався совєтській студентці Тані, що його батьки до революції були в Росії багатими людьми, і лище тому мусіли еміґрувати. Тані сподобалась ця „щирість", і вона побажала Данілофу, щоб він почував себе якнайкраще в цій країні. З нею відвідав він Кремль. Можна припускати, що подібних вражень Данілофа з землі його батьків було куди більше, лише „не проскочили" вони з різних причин на сторінки його репортажу.

І. Г-ич

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

У „СВОБОДІ" 50 РОКІВ ТОМУ

„367'

„І оп'ять наспіли вістки страшні навіть на Америку: чотириста майнерів впало жертвою страшної експльозії в майнах вугля коло Черрі, Ілл. Коли в суботу 13-го ц. м. ранком почалася праця, з'їхало під землю 480 майнерів. Вони становили майже ціле мужеське населення містечка. Що кількадесять з них живе, завдячують те тільки тій обставині, що пару хвилин перед експльозією покінчили свою шихту..."

„Свобода", ч. 45 з 18-го падолиста 1909 р.

З „Новинок"

„Уже давно з державних складів не видано стільки віски, що за минувший фіскальний рік: цілих 135 мільйонів ґальонів. І не дивниця, що ні одного року проґібіціоністи не святкували таких побід, як минувщого року."

Роман Левинський

ДЕЩО ПРО МІЩАНСТВО, ХАРАКТЕРНІСТЬ І НАС САМИХ

(З циклю: Проблеми нашого життя)

Живемо в переломовій епосі, що позначається своєрідною кризою людської думки і чину. В добі „бунту мас", „загубленої людини", надмірного технологічного поступу й ступневого занику гуманізму. За нами минувшина із закраскою романтизму, а попереду нова доба, ритм якої відчувають уже нечисленні серця. І в центрі усього хаосу явищ і подій стоїть людина — творець історії у різнородних її вимірах. Ця людина відчуває кризовість ситуації наших часів у всіх ділянках творчого життя. Зокрема, людина з кругу західньої цивілізації, яка стоїть тепер на іспиті світової історії, усвідомлює страх і непевність, що бродять по містах і селах. Страх, що зродився внаслідок захитання релігійних і філософських основ нашого буття.

І тут передусім нас цікавить українська людина, яка була змушена покинути рідну землю й податися в чужину, людина, яка була вирвана з рідного ґрунту й стала „безхатнім", вічним мандрівником і шукачем „прибраної батьківщини". Ця людина, яка шукає і не знаходить і внаслідок загальної перевтоми змінює свою форму думки і чину. І якщо візьмемо до уваги, що за останніх 25 років не видержали життьового іспиту певні світоглядові системи, політичні течії і взагалі філософське думання, тоді логічно насуваються думки про причину того стану, в якому перебуває людство, а вслід за цим українська людина і спільнота поза межами рідного краю. Як бачимо, тема надзвичайно широка, а тому обмежимось лише маргінесовими заввагами у формі неперіодичних статтей, базованих на безпосередній обсервації української людини і її життя. І хоч автор цих рядків усвідомлює собі суб'єктивність цих міркувань, проте, варто ще раз перевірити нашу світоглядову настанову до індивідуального і збірного життя. Передумати і зробити певні висновки.

***

Рушієм історичного процесу є людина, яка самовизначується думанням і чином. Світова культура й цивілізація творилися як наслідок творчої і руйнуючої сили індивіда. Це не значить, що ми недоцінюємо ролі збірноти. Проте суспільство, збірнота й нарешті маса складається з одиниць — отже, щоб зрозуміти філософське підложжя доби та її вияви, слід передусім зрозуміти психологічне наставлення одиниці творця нашого життя. І якщо ми сьогодні невдоволені нашими проявами внутрішнього й зовнішнього життя, то причини цього явища слід дошукуватись в нас самих, а згодом у довкіллі і обставинах. Ми самі є творцями життьових трагедій і комедій, що мають присмак історичного фаталізму, „чайки при битій дорозі"..

Ця сумна дійсність — основне джерело наших неуспіхів лежить у нас самих, у нашій психологічній настанові.

В цій першій статті ми бажаємо підкреслити певні психічні комплекси, що обтяжують нашу екзистенцію. У заголовку ми згадали про „міщанство". Слід уточнити: іде про дрібноміщанське світовідчування сьогоднішнього інтеліґента, який уважає себе носієм „найкращого". До речі, стан міщавства, як явище історичне, позитивно вписав себе в анналах української історії. Згадати хоч би діяльність українського міщанства за Наливайка, Хмельницького чи у визвольних світанках 1917 - 21 років. І про заслуги цього стану для наших змагань не місце тут писати.

Для нас перш за все річ іде про дрібноміщанський комплекс української людини, яка розміняла основні ідеї життя на дрібні ідейки міщанської екзистенції. Вона задоволена з своїх матеріяльних достатків, задивлена в самоціль накопичення багатства, заспокоєння хворобливої амбіції, в дріб'язках життьових буднів добачає своє щастя. Зверху цей дрібноміщанин носить „панцер позлітки" — а всередині у нього порожнеча, що не дає навіть відгомону... Її душа пустарнеплідна пустиня. Вона затратила почуття справжньої любови та правдивої ненависти, що є стимулом творчого життя. Д р і б н о міщанський стиль веґетації такої людини затемнив виднокруги її творчої праці — все спрямоване для власної наживи, задоволення плитких бажань і похотей. Людина з дрібноміщанським мисленням не є щирою супроти себе самої і супроти ближнього. Вона, „комбінатор" своїх вузьких плянів, убралася в позлітку фальшивої усмішки, нещирого „доброго діла" і загальної штучности. Вона загубила почуття самокритицизму, властиве вище розвиненим істотам, а все нещастя добачає всюди, лише не в своїй душі. І ця людина, що через непорозуміння зачисляє себе до „вибраних", до т. зв. інтеліґенції (у її розумінні), не любить безпосередньої „правди в вічі", бо це, на її думку, „не належить до „бонтону" або „цивілізації"... Вона воліє фальш, завинений у поволоку рабського безкритичного притакування або улесливого ґіпокритства. І в цьому саме криється її душевна нікчемність та пустка. Людина, яка не зносить правди, має дуже малу питому вагу в приватному й суспільному житті.

Дуже часто до дрібноміщанського мислення долучується комплекс вище- або меншевартости, і тоді ця одиниця вже зовсім звихнена в основах. І цей продукт нашої дійсности не є наслідком довгої „бездержавности", як дехто це сумне явище інтерпретує. Він є продуктом розхитаних основ нашої дійсности в філософсько - етичній площині. „Міщанин" загубив власне духове обличчя, яке виніс з краю, не зрозумів і звульґаризував, нпр., американський праґматизм і побудував хатину своєї екзистенції на історичному смітнику — випари якого занечищують чисте повітря праці та посвяти інших одиниць. Душа дрібноміщанина коптить і зачаджує виднокруги творчої праці, радість і віталізм існування, пізнання життьової містерії.

Наша переходова доба вимагає людей з іншими характерами, з іншим життьовим стилем. Ця доба вимагає людей героїчного звучання, які формують життя, а не тягнуться в його хвості. І тут декілька завваг відносно характерности і безхарактерности — цих понять, які в нас доволі натягнені — бо ж кожна людина має характер — різниться лише специфіка злого і доброго успосіблення. Людина злого характеру позначається цілою низкою неґативних рис у комплексі свого думання і дії — наприклад, боягузтво, заздрість і інші поняття, які не мають нічого спільного з шляхетним горінням душі, волевою настановою і мужністю поступовань. Характерність людини — це прямолінійність її думання і поступування. Це принципове наставлення до складної життьової проблеми в якнайкращому розумінні творчої ролі індивіда в розбудові духових цінностей. Тут, зокрема, слід підкреслити почуття чести, перемогу над внутрішніми душевними конфліктами і зовнішніми труднощами — і сприйняття життя не як животіння, а як великої й цікавої містерійної гри, в якій ми всі беремо чинну участь з головним завданням збагачувати життьовий зміст і творчість людської спільноти.

ДОБРА ІНІЦІЯТИВА ПРЕОСВЯЩЕННОГО КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА

Численних людей, які дорожать своєю релігійною традицією та культурою церковного співу, турбувала справа збереження нашого гарного співу, чи як ми кажемо, наших давніх церковних напівів — самоївки простопінія.

Брак сталої дяківської школи, яка випускала б постійно нових кваліфікованих дяків, дається відчувати. Щораз більше чуємо запотребування на кваліфікованих дяків по наших парафіях. А й ті, що виконують функції дяків, не всі перейшли правильний вишкіл і не засвоїли собі тих мелодій, які нам зберіг покійний прелат о. Ісидор Дольницький, професор обрядів і літургічного співу через довгі літа в Головній Духовній Семінарії у Львові. Покійний „Дзядзьо", як з пієтизмом називали о. Дольницького всі його вихованки, багато трудився, заки записав всі церковні напіви. Покійний о. декан Василь Пилипчук один із сучасників і вихованків о. Дольницького оповідав, що Дзядзьо переслухав понад 150 дяків із різних околиць Галичини та записував на ноти їхні мелодії. Із тих всіх записів о. Дольницький вибрав найкращі і найбільш поширені. Сам пок. Дзядзьо був обдарований прекрасним голосом і слухом, і тому міг за таке діло взятися. У висліді маємо „Гласопіснець", виданий у Львові (1894) та великий Ірмологіон, які стали основою церковного самоївкового співу для дальших поколінь. Збереження того, що лишив о. Дальницький, було трудне тому, що загал не знає церковних нотних знаків та „Гласопіснець" о. Дольницького став рідкістю навіть для тих, що знаються на знаках церковного співу. Виринула отже потреба в якийсь спосіб упристутпнити ті мелодії в їх правильній формі для наших вірних. І тут саме того діла піднявся Стемфордський Владика Кир Амврозій. Старанням і трудом Владики набрано на пластинки (зарекордовано) цілу Службу Божу на чоловічі голоси і також Службу Божу на мішані голоси. Основою напіву стали мелодії взяті з Гласопіснця о. Дольницького, які згармонізовано на чотири і три голоси. Цю перший раз в молитовнику, виданому Кир Амврозієм в 1954 році під загол. „Христос між нами".

В Службі Божій, що її тепер взято на пластинки, пороблено деякі коректури, типові для самоїлкового напіву. В такій формі цих пластинок можна ужити як посібника до навчання правильного співу під час Служби Божої. Накрутивши пластинки Служби Божої, шкільна молодь чи і старші будуть мати змогу, вслухуватися і присвоїти собі гарні церковні напіви. Це буде помічним і для наших дяків, особливо для тих, що не перейшли правильного дяківського вишколу, і дуже часто їхні напіви відбігають від справжніх. Коли більше число парафіян буде знати правильний спів то і іншим учасникам Служби Божої буде легше співати і брати активну участь в Богослуженню, що відповідає духові нашого східнього обряду.

Оцих кілька завваг на маргінесі випуску пластинок зі Службою Божою вказують, як дійсно на часі і корисним для збереження нашої церковної музичної культури є ініціятива і труд Владики Кир Амврозія. Треба б тільки побажати, щоб ті пластинки знайшлися в кожній нашій хаті та доповнили мистецький репертуар доброї народної музики.

В. Л.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

Українці в Каліфорнії вшанували пам'ять Гетьмана Мазепи

Окремий Комітет, зложений з відпоручників українських церков і світських організацій, влаштував в Лос Анджелесі, Каліф., 7-го листопада ц. р. у великій залі американських ветеранів, „Патріотик Голл", Мазепинське Свято, в якім взяли участь і відпоручники чужих національностей.

По співі американського гимну, короткими словами голова комітету п. Б. Гірка відкрив свято.

„За рідний край", Купчинського - Гайворонського, виконав чоловічий хор Українського Культур. Осередку. Святочне слово вголосив під писаний. По нім слідували промови - привіти відпоручників чужих національностей в англійській мові. Фортепіянове сольо п. В. Балея було на висоті, майстерно виконане. Промова англійською мовою п. С. ,Старова, історика, професора з Монтерей, Каліфорнія, була добре продумана і достосована до теперішньої світової ситуації, бо не будь трагічного висліду Полтави, не було б тепер поділу Німеччини, Кореї, В'єтнаму, не було б імперіялізму Москви, не було б загрози Америці від балістичних стрілен чи термоядрової зброї, Україна була б самостійною, вільною державою, а з нею і інші держави Европи.

„Повій вітре, ой та вітерочку" і „Гуде вітер вельми в полі" виконали наші надійні молодці А. Валюх і Ю. Розгін, а „Думу про чайку Україну", що її на це свято написав п. Валюх, співав і грав на бандурі п. Ю. Розгін. Це дуже добре, що і молодь включилася в ці святкування, вони вив'язалися якнайкраще, а публіка надгородила їх рясним аплявсом.

„Тобі клянемося, Гетьмане" — написав на це свято п. І. Овечко, нещодавно прибулий з Бразилії, а що призначений декляматор захрип, попросили самого автора відчитати свій вірш. Він з чуттям і доброю дикцією відчитав так, як він сам розумів ті слова, і дістав бурю оплесків.

Чельове сольо при фортепіяновім акомпаніяменті японки виконав народженець Америки українського роду п. Гр. Бемко, відомий челіст. Своєю прекрасною грою наш віртуоз вивів програму на вершини і з насолодою публіка прийняла його „мотиви на українські теми", побіч вальса й еспанської серенади.

Ще виступав чоловічий хор з піснями „Стоїть явір над водою" Кошиця і „Їхали козаки з обозу" Колесси. Співом національного гимну закінчено свято.

Хором диригував п. І. Лесик. Було чути, що є добрі голоси в хорі ,але шкода, що тепер не було мішаного хору, який раніше виступав. Ми віримо і надіємося, що вкоротці можна буде знов побачити на сцені мішаний хор в українських строях.

Окремою подякою всіх може тішитися наш славний мистець - графік п. В. Валяс, який так гарно і по мистецьки оформив не тільки програмки, але й сцену ,де виднів портрет гетьмана Мазепи, його роботи, з золотою внизу булавою на дубових листках хоробрости.

Програму вела п-і О. Романюк і її доня панна О. Романюк. Заповідання встановлено тому, що сподівалися більше гостей, сенаторів, конгресменів, шведського консуля, відпоручників чужих національностей і репортерів, яких треба було представляти публіці.

Публіка дописала, і всі були задоволені добірною програмою, належно оцінюючи спільні зусилля відпоручників україньких церков і громадських організацій. **А. Вусик**

Український Літературно Мистецький Клюб

З Літературно - Мистецького Клюбу у Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 4-го грудня ц. р. в приміщенні Клюбу відбудеться Вечір фортепіянової музики у виконанні Ждани Кравців, студентки Концертового курсу Українського Музичного Інституту, кляси проф. Романа Савицького. У програмі вечора твори Моцарта, Брамса, Вебера, Шопена, Барвінського і Ревуцького. Початок о год. 8-ій веч.

● **Новим амбасадором** Ізраїлю при Об'єднаних Націях призначено Міхаеля (Майка) Комая, що протягом чотирьох років був ізраїльським амбасадором в Канаді. Він є наслідником безперервного репрезентанта Ізраїлю в ОН Абби Ебана, який переїхав до Ізраїлю і є тепер там найповажнішим кандидатом на наступника похилого віком прем'єра Бен Гуріона.

● **У понеділок 7-го грудня** відзначають в ЗДА День Цивільної Оборони. В Ню Йорку в той день буде влаштована виставка протилетунської оборони і відбудеться випробування сирен о 10-ій годині перед полуднем.

День Української Кооперації в Вінніпеґу

11 жовтня о 4-ій год. по пол., в залі читальні „Просвіти" відбулися товариські сходини членів українських кооператив у Вінніпеґу, об'єднаних в „Кооперативній Громаді" з метою відзначити День Української Кооперації та при цьому обмінятися думками про біжучі господарсько - кооперативні справи, а зокрема поінформувати заінтересованих про важніші постанови Кооперативного З'їзду, що відбувся в Торонті 5-6 вересня ц. р.

Сходини відбулися при прибраних столах з чайком і перекускою, яку приготовили пані з Кредитової Кооперативи Північного Вінніпеґу. Господарем свята був голова „Кооперативної Громади" інж. В. Топольницький. Він відкрив сходини короткою промовою, вітаючи приявних членів Управ і делеґатів та пригадав важніші дії і особи, що причинилися до створення кооперативного руху та його двигнення до висоти великого ідеологічного руху в цілому західньому культурному світі, і в нас, на рідних землях. Зокрема спинився на Манітобі, де діє тепер 218 кредитівок, які об'єднують коло 75,000 членів і розпоряджають сумою майже 28 мільйонів долярів.

Після перекуски інж. Топольницький, як господар зустрічі, представив приявним делеґатам і гостям, що зайняли місця при почеснім столі, а були це: пп. П. Пріцак, управитель Кооперативного Об'єднання в Ст. Бонифас, І. Сафіян, представник Кооперативи Північного Вінніпеґу, І. Каптій, представник кред. кооперативи „Дністер" в Ст. Бонифас, президент „Карпатії" Д. Корнило, голова дирекції кооп. „Калина" М. Новицький, представники Кредитової Кооперативи Північного Вінніпеґу А. Господин і інж А. Качор, представник „Віри" Р. Мамчин, І. Шкварчук, секретар „Кооп. Грамади" і адвокат С. Радчук. Крім цього окремо представив і привітав представників наших наукових установ проф. Я. Рудницького і інж. М. Боровського, що репрезентували УВАН і НТШ в Канаді.

В музично - вокальній частині заавансований учень музичної школи Роман Воробець відіграв А. Моцарта „Турецький Марш", учениця 6 кляси народної школи Софійка Качор віддеклямувала вірш Г. Чупринки „Мій рідний край", а адвокат С. Радчук відспівав пісню „Ой зійди, зійди ясний місяцю" та італійську „Соренто". Акомпаніювала проф. В. Кисілевська. Всі точки виконано по мистецьки, і викликали рясні оплески нагороди.

Головною точкою програми була доповідь інж. А. Качора. В першій частині доповідач коротко з'ясував ідею і суть „Дня Української Кооперації" і як це свято народилося в 1918 р. в Києві. Він теж пригадав про постанову „Міжнародного Кооперативного Союзу" в 1923 р. святкувати кооперативні свята в усіх країнах в першу неділю в липні. Українська коопеція, об'єднана в Ревізійному Союзі Українських Кооператив, це свято пересунула на 30 вересня кожного року, в день святої Софії, патронки української кооперації. Від того часу, аж до приходу большевиків на західньоукраїнські землі, українська кооперація кожного року величаво відзначала „День Української Кооперації". Кооперативна Громада у Вінніпеґу, перша на американському континенті відновила цю гарну традицію, улаштовуючи перше таке свято української кооперації у Вінніпеґу 7-го жовтня 1951 р. і цю традицію продовжує досьогодні, перещеплюючи її також на інші наші осередки в Канаді і ЗДА.

У другій частині доповіді інж. Качор подав коротку історію виникнення святкувань „Міжнародного Дня Кредитової Кооперації"; започатковано такі святкування в ЗДА у 1948 році. У тій частині доповіді доповідач подав теж кілька цифр, які ілюстрували ріст і силу кредитової кооперації в світі, а зокрема в ЗДА і Канаді, а далі в самій Манітобі і порівняв ті осяги з осягами українських кредитових у Канаді і ЗДА.

У третій частині свого слова доповідач подав коротку інформацію про хід і зміст нарад Українського Кооперативного З'їзду в Торонті, що відбувся 5—6 вересня ц. р. Ціла доповідь була сконденсована і тривала всього пів години, і тому кожний учасник її вислухав з увагою і зацікавленням.

Від учасників цього кооперативного свята промовив проф. Я. Рудницький, висловлюючи признання кооперативним діячам у Вінніпеґу за те, що послідовно, з року на рік, підвищують рівень кооперативної праці і самий ріст кооператив. Кінцевим словом інж. В. Топольницький закрив ці дуже милі, приємні та корисні сходини, які залишили у приявних, понад 80 осіб добре враження. **А. Б.**

● **В усіх сателітних країнах** вертаються до впливу сталіністи. У Болгарії покликано на голову новоствореної централі, що має контролювати всю наукову працю в краю, Вулко Червенкова, який від 1950 до 1956 року, був прем'єром, протягом року міністром освіти, а потім зник з політичного овиду.

Читайте щоденник „Свободу"

Казка для старших

І не колись і не давно, а таки поїавчора вибрався св. о. Миколай небесні магазини перевіряти, до недалекої мандрівки на землю належно підготовитися. А там, — у магазинах рух і метушня, та всілякого дива і краму стільки, що не малі саночки вантажити, а й чотирьох траків не вистачить. Із небесної пекарні розносяться такі пахощі, аж у носі лоскоче... Бублики, обарінки, коржики аж вилискуються, такі рум'яні, а всі цукром грибим посипані, горіхами пообтикувані прямо розкіш. У фабриці забавок ще робота повністю не закінчена, ще готують ракети на місяць.

Перевіряючи всі ті приготування св. о. Миколай підійшов під великі двері і зупинився. На дверях напис — „Небесная друкарня" — а довкруги тихо, тихо, ніякої роботи, метушні, стукотіння машин. Зажурився старенький Дідусь та нумо прикликати небесних янголів — друкарів.

— Що ж ви, голубчики, — каже св. о. Миколай, за традицію цього року призабули, ніякої книжечки українським дітям не готуєте? —

А друкарі низенько Дідусеві поклонилися, великим ключем відомкнули тяжкі двері і впровадили Старенького до просторої, ясної світлиці. Там Там стояли великі друкарські машини, закриті чистими полотнами, а збоку попід стінами облаками усміхалися до Дідуся стоси новеньких, гарно оправлених дитячих книжок.

— Та коли ж ви се все друкували, — питає янголів св. Миколай, а очі у нього аж засіяли від радощів.

— Дідусю, — відповів один янгол. — Коли Ви літом свої ,хворі ноги у гарячому піску вигрівали, то небесні друкарі вже тоді з автором над книжкою нараджувалися, фарбу з облаків пригорщами збирали ,і для малюнків готовили. Янгол - маляр вже від весни біля книжки вовтузиться і таки добре намучився, щоб кожну сторінку гарно розмалювати, а тих сторінок у книжці сорок вісім.

Взяв св. о. Миколай книжечку в руки, а вона до нього синіми квітами „Незабудьками" усміхнулася. Став Дідусь перегортати сторінки, а там сила-силенна віршів і про Україну, Київ і Львів, і про Чорне море і Листопад і про весну і Свято Матері, Великдень, про пластові табори, ватру, школу і осінь, зиму, Різдво і Ялинку а до кожного вірша малюнок аж за серце хапає, такий гарний ,ніжний, зрозумілий. Та ще й кожна сторінка орнаментом прикрашена мов писанка. Поглянув Дідусь на папір, а він мов залізо, навіть не погинається — а обкладинка тверда, сильна, з полотняним хребтом.

— Ну, каже, св. о. Миколай, таку книжечку тільки в небесній друкарні друкувати можна, покликав він янгола-автора, та й разом стали списки українських дітей перегортати. Зупинились над школою св. Юра в Ню Йорку, над Филаделфією, Шикаго, Клівлендом, Торонтом, Едмонтоном, Сіднеєм, а всюди наші діти, а всюди наші школи, Пласт, молодечі організації садки...

— Щож нам робити, — каже старенький Дідусь. Українських дітей десятки тисяч, а ви, небесні друкарі, всього 3,000 книжок приготовили. Кого ж ними обділяти?

— Не турбуйтеся, Дідусю, сказав котрийсь з янголів. Хоч українських дітей справді багато, та вони поволі, добровільно, зовсім відвикають від своєї мови. Їхні батьки не квапляться купувати рідних книжок, не розказують дітям казок, не вивчають з ними віршиків. Хто знає, чи і тих 3,000 „Незабудьок" буде кому читати?

Св. о. Микалай низько, низько похилив свою старечу голову. Із сумних очей покотилися дрібні, гарячі сльози...

— Невже це правда? Гірка, боляча правда? **Іса**

● **У Туреччині** оправдано засудженого на 5 місяців в'язниці американського сержанта Джона Бравна за нелегальну торгівлю валютою.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

КОНФЕРЕНЦІЯ ПАРЛЯМЕНТАРИСТІВ НАТО

(Закінчення зі стор. 2)

ти НАТО про те, що большевики будують підводні човни, здібні випускати балістичні стрільна, і що їхні підводні човни останнім часом дуже цікавляться східнім узбережжям Америки, де зосереджується важливий для всіх країн НАТО промисел.

У четвер 19-го листопада промовляв головний секретар НАТО — Пол Спаак. Завдання НАТО він бачить у ширшому розмірі, як це дозволяє статут. Він вважає, що цей статут, а за ним і сферу політики НАТО слід поширити передусім на „малорозвинені" країни, загрожені совєтською економічною політикою. Совєтську небезпеку слід, на його думку, сприймати в ґльобальному аспекті.

Очевидно, Конференція не обмежувалася вислухуванням промов запрошених політиків. Вона сама пильно працювала, головним чином по відповідних комісіях. Резолюції цих комісій дискутувались і приймались опісля на пленумі. У цих резолюціях видно рішення твердо протиставитись совєтській небезпеці в секторах політичному, стратегічному й економічному. Конференція вважає, що економічна поміч малорозвиненим державам повинна бути охоплена політикою НАТО, що слід рішуче відкидати кожний компроміс з тиранією. Справи Східньої Европи слід розв'язувати згідно з засадами права „самовизначення народів" і свободи одиниці.

Закриваючи Конференцію, ген. Бетуар підкреслив, що рідко коли бачив таку єдність держав НАТО. Конференція явно заперечила всі плітки про непорозуміння між державами - членами НАТО. Цю єдність в обличчі небезпеки підкреслювали всі учасники Конференції, як одне з її найбільш позитивних досягнень.

Конференція дуже оживила „товариський" сезон столиці. Більшість учасників прибули з жінками, а дві жінки — з Великої Британії та Німеччини — брали участь як офіційні делеґатки. Прийняття в амбасадах і ряд інших прийнять дали чимало нагоди підкреслювати у товариських сторінках часописів „континентальний стиль" у сальонах столиці Америки.

Чергова Конференція Українського Католицького Єпископату відбудеться у Мюнхені 1960 року

В наступному році у Мюнхені в Німеччині відбудеться чергова річна Конференція Українського Католицького Єпископату. Конференція триватиме від 5-го до 9-го серпня 1960 року, і в ній візьмуть участь всі українські католицькі Владики — Митрополити, Архиєпископи, Епархи і Екзархи, що живуть у вільному світі.

У 1960 р. відбудеться в Мюнхені в днях від 31-го липня до 7-го серпня 37-ий Світовий Евхаристійний Конгрес, на який прибудуть паломники з цілого світу. Його організатори сподіваються, що число учасників досягне числа одного мільйона.

Для поширення правди про Україну

Американське видавництво (див. адресу нижче) видало нову книгу д-ра Славутича англійською мовою — OASIS, яка перед цим одержала високу оцінку американської фахової критики. Серед багатьох інших поезій у книзі вміщені сонети про запорожців, „Карпатські січовики", „Правдоносці", „Київ" та „Епілог", присвячений 200 українських авторів, що загинули від руки російських комуністів, окупантів України. У передмові та примітках є багато відомостей, корисних для справ незалежности України тощо.

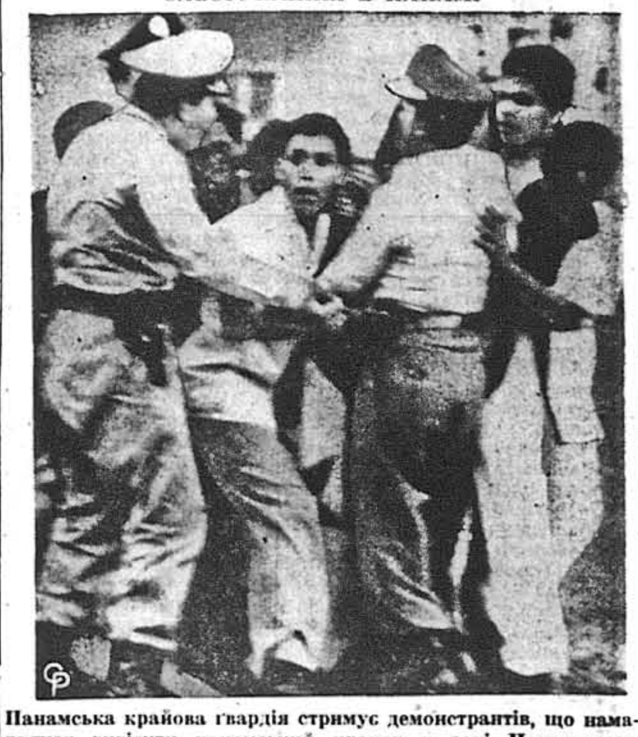
Це ж саме видавництво бере до друку велику англомовну антологію української поезії, яку Яр Славутич приготував у співпраці з американським поетом Морсе Манлі. Але видавництво хоче переконатися, чи „українська тема" цікавить читача. Склалося так, що бодай частковий фінансовий успіх збірки „Оасіс" певною мірою сприятиме приготованій до друку антилогії.

Збірка „Оасіс" надрукована на гарному папері, в твердій оправі, з кольоровою супер-обкладинкою. Ціна $2.50. Збірка добре надається для подарунка. Придбати її можна безпосередньо у видавництві, надіславши грошовий переказ на відповідну суму. Її можна замовити також у будь-якій більшій книжковій крамниці, подавши прізвище автора (Слявутич) і назву книги (Оасіс). Книжкова крамниця поладнає справу за тиждень - два. Адреса видавництва:

VANTAGE PRESS
120 West 31st Street
New York 1, N..Y.

Л. Б.

ЗАВОРУШЕННЯ В ПАНАМІ

Панамська крайова ґвардія стримує демонстрантів, що намагалися вивісити панамський прапор в зоні Панамського Каналу.

К. Вандербілт твердить, що бизнесмени плянували в 1940 році викрадення Ф. Д. Рузвелта

Ню Йорк. — Корнеліюс Вандербілт публікує в цих днях свою автобіографію під заголовком „Світова людина: моє життя на п'ятьох континентах" у Видав. „Кравн Паблішінґ Компані", в якій твердить, що багаті бизнесмени плянували в 1940 році, коли тодішній президент Ф. Деляно Рузвелт був по раз третій вибраний на президента, викрасти його та тримати в укритті, щоб не міг мішатися до добрих бизнесів, які тоді заповідалися з розвитком війни. В своїй книжці автор пише дослівно: „Я свідомо вживаю слова змова, і я дійсно говорю про конспірацію, поважно і довго підготовувану змову — викрасти президента". Він твердить, що як член багатої родини був втаємничений тоді в плян, мав нагоду чути уривки розмов, бо одна таємна конференція була в домі його матері. Але тодішні урядовці секретної служби не пригадують собі, щоб вони були повідомлені про ту змову, хоч Вандербілт впевняє, що він був повідомив про змову Федеральне Бюро Інвестиґацій.

Мікоян твердить, що „комунізм не змагає і ніколи не змагав би до панування над світом

Мехіко Сити, Мехіко.—Перший заступних совєтського прем'єра Анастас Мікоян вже цілий тиждень оглядає Мехіко та веде комуністичну пропаґанду так хитро, що в „останніх кількох днях здобув більше прихильности для СССР як впродовж усіх років від закінчення світової війни." В телевізійному інтерву він мав відваґу заявити, що „комунізм не змагає ані ніколи не змагав до панування над світом", і наївні мехіканці у великій мірі вірять цим совєтським брехням. Мікоян запропонував промисловому концернові в Сіюдад Пемекс совєтські кредити на набуття нових машин до верчення і видобуття нафтової ропи. Совєтська промислова виставка втішається великою фреквенцією і впродовж тижня її відвідало більше як 100,000 мехіканців. Під час відкриття цієї виставки була протисовєтська демонстрація націоналістичної партії, під час якої потурбовано совєтських провідників по виставці. 28-го листопада Мікаян виїхав своїм турбоджетом до СССР. В політичних колах уважають, що місія Мікояна в Мехіко вдалася, хоч преса поставилась вороже до тих відвідин. В Мехіко, крім виставки з Москви, гостює тепер композитор Д. Шостаковіч, відбувається совєтський фільмовий фестиваль і ще цього року має туди прибути Болшой балет із Москви.

Комуністична партія ЗДА відбуває таємну крайову конвенцію

Ню Йорк. — Комуністична партія ЗДА має відбути від 10 до 14 грудня свою Крайову Конференцію, але не подає до публічного відома, де ці збори відбудуться, ані яке число делеґатів буде брати участь в конвенції. Найновіше число партійного органу "The Worker" пише про те, що робляться заходи на те, щоб втягнути якнайбільше молоді до партії. Про це говорили на Крайовій Конвенції молоді яка відбулася в невідомій місцевості на Середньому заході. На партійній Конвенції мають вирішувати справу виборів в 1960 році і проблему становища комуністів до робітничих організацій. Комуністи мають взяти до уваги ту „відлигу", яка заіснувала в міжнародних взаєминах після відвідин совєтського прем'єра Нікіти Хрущова з президентом Айзенгавером у Вашинґтоні і в Кемп Дейвіді.

Курення головна причина пістряка легенів

Вашингтон. — Головний лікар із Уряду Публічного Здоров'я д-р Лерой Бирні написав статтю до Журналу Американського Лікарського Товариства, в якій стверджує, що фільтри при цигарках зовсім не зменшують небезпеки захворіти на пістряка легенів, як це часто рекламують власники тютюнових фабрик. Д-р Бирні стверджує також, що не вдалося знайти способу, яким можна б зробити курення цигарок менше шкідливим для людського здоров'я. І тому в імені Публічного Уряду Здоров'я д-р Бирні стверджує такі факти: 1) Дотеперішні досліди ствердили, що курення є головним причиновим фактором при виниканні недуги пістряка легенів. 2) Курення цигарок зокрема є в причиновому зв'язку з пістряком легенів. 3) Припинити курення навіть довгорічному курцеві виходить на здоров'я. 4) Немає жадного способу, зменшувати риск курців занедужати на пістряка. 5) Некурці менше хворіють на пістряка легенів без огляду на те, чи вони живуть в міських, промислових чи сільських районах, і без огляду на фах та стать. 6) Ті особи, що ніколи не курили, мають найменше можливостей захворіти на пістряка легенів. 7) Як довго не знайдеться способу на роблення цигарок нешкідливими, — найкращим засобом забезпечитися проти пістряка легенів — це не курити або припинити зовсім курення.

Нові видання

Богдан Лепкий: Мазепа — Трилогія. Мотря. (історична повість). Том I. Видавництво Миколи Денисюка, Шикаґо, Мазепинський Рік 1959. 16°, стор. 388. Мистецьке оформлення Оксани Мошинської.

Богдан Лепкий: Мазепа — Трилогія. Мотря (історична повість). Том II. Видавництво Миколи Денисюка, Шикаґо, Мазепинський Рік 1959. 16°. стор. 308. Мистецьке оформлення Оксани Мошинської.

Богдан Лепкий. Мазепа — Трилогія. Не вбивай (історична повість). Видавництво Миколи Денисюка, Шикаґо, Мазепинський Рік 1959. 16°, стор. 396. Мистецьке оформлення Оксани Мошинської.

Богдан Лепкий. Мазепа — Трилогія. Батурин (історична повість). Видавництво Миколи Денисюка, Шикаґо, Мазепинський Рік 1959. 16°, стор. 416. Мистецьке оформлення Оксани Мошинської.

Богдан Лепкий. Мазепа — Трилогія. Полтава. (історична повість). Том I. Видавництво Миколи Денисюка, Шикаґо, Мазепинський Рік 1959. 16°, стор. 332. Мистецьке оформлення Оксани Мошинської. Дві знимки з монографії шведського маляра Ґустава Цедерстрема. (Остання дорога Карла XII і Мазепи й Карло XII на Дністрі).

Богдан Лепкий. Мазепа — Трилогія. Полтава (історична повість). Том II. Видавництво Миколи Денисюка, Шикаґо, Мазепинський Рік 1959. 16°, стор. 420. Мистецьке оформлення Оксани Мошинської. Портрет Гетьмана Мазепи, роботи Бориса Крюкова.

В Торонті відбувся Бенкет УСК „Тризуб"

Торонто. — 21 листопада в авдиторії УНО відбувся річний Бенкет УСК „Тризуб" з участю 500 осіб, переважно молодих людей, спортовців і симпатиків спорту. Бенкет відкрив голова „Тризуба" мґр. М. Бардин із доручення Проводу УСК „Тризуб" — на господаря бенкету попросив почесного члена УСК „Тризуб" д-ра С. Росоху. По вечері, яка почалася молитвою, господар представив гостей й членів жіночої дружини відбиванки та передав чаші і нагороди Українського Спортового Союзу Америки і Канади. Дві найважливіші чаші дістали змагуни „Тризуба" від Національної Ліґи.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Управа 97 Відд. ім. І. Франка, повідомляє і просить всіх своїх членів, щоб були присутні на **65-літнім Ювілею УНСоюзу, який відбудеться в неділю, 6-го грудня 1959 р., в церковній залі при 45-47 Hope Ave в Пассейку.** Початок концерту в 3:00 год. по пол. По концерті мила і весела **Забава**, яку члени будуть довго пам'ятати. Вступ за дуже малою оплатою. Просимо всіх на забаву, на якій будуть присутні Урядники Гол. Уряду УНСоюзу. — В. Сметана, предс.; В. Табачук, секр.; М. Мельник, рек. секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Річні Збори Б-ва св. Василія, Відд. 168, відбудуться в неділю, 6-го грудня 1959 р., в год. 2:30 по пол., в УНДомі при 760 Стейт вул. Порядок Зборів: збирання місячних вкладок, прочитання місячних доходів і розходів, протокол з послідніх Зборів, річний звіт Управи та Контр. Комісії, вибір Управи на 1960 р. Просимо членів прибути на Збори, вирівняти залеглості, щоб не перетягати довгу на слідуючий рік та зголошувати нових кандидатів на членів УНСоюзу. — Управа.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. — Т-во „Українська Січ", Відд. 39, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 6-го грудня 1959 р., в год. 3-ій по пол. Вплачування вкладок буде в суботу, 5-го грудня, від год. 7 до 10 вечора та в неділю, 6го грудня, від год. 12 до 3 по пол. — Управа.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Т-во „Запорозька Січ", Від. 155, повідомляє всіх своїх членів, що **Річні Загальні Збори** відбуться в п'ятницю, 11-го грудня 1959 р., в залі УНДому — 760 Стейт вул., в год. 7-ій веч. Порядок нарад: звіт Управи за 1959 р., звіт Контр. Комісії та вибір нової Управи на 1960 рік. Крім цього, буде ще справа відсвяткування 65-ліття УНСоюзу в дні 20го грудня. Просимо членів про численну участь. — М. Фединишин, предс.; М. Гурняк, кас.; І. Будняк, фін. секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во ім. М. Грушевського, Відд. 219, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в суботу, 12-го грудня 1959, в год. 7-ій веч., в церковній залі. — М. Юров, секр.

ОЛІЄН, Н. Й. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 363, повідомляє, що **Річні Збори відбудуться в неділю, 13-го грудня 1959 року, в год. 2-ій по пол., при 1003 Брук вул. Проситься всіх членів прибути. На порядку нарад: вибір нової Управи та деякі інші важливі справи.** — О. Іванців, предс.; М. Луцишин, кас.; Д. Базів, секр.

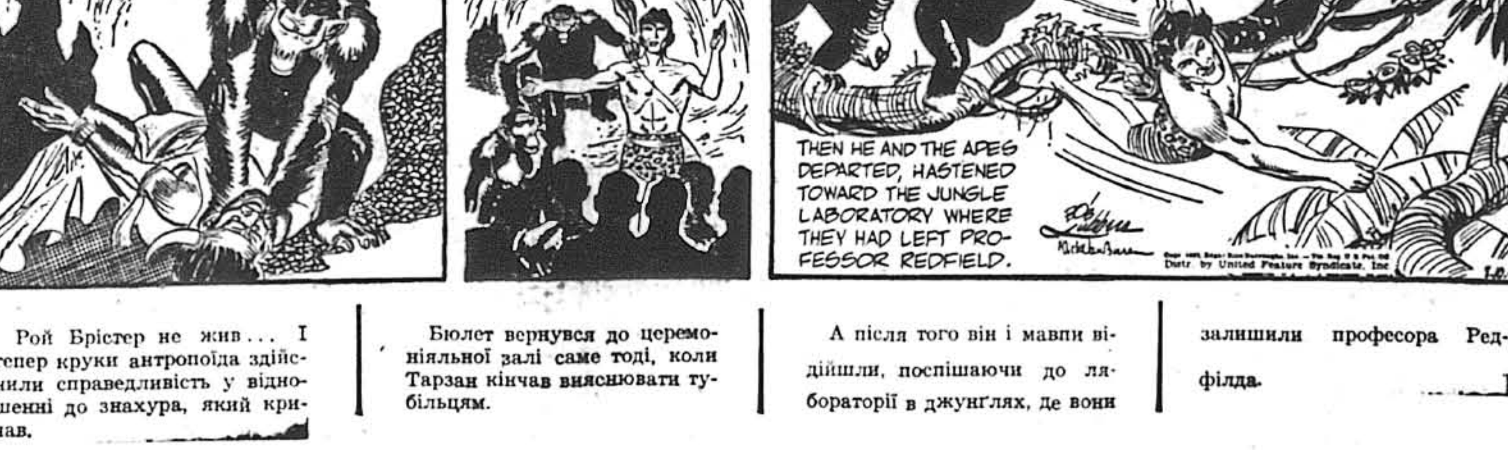
ГЕРИ, Інд. — Т-во ім. Тараса Шевченка, Відд. 100, повідомляє всіх своїх членів, що **Річні Збори відбудуться в неділю, 13 грудня 1959 р., в год. 2-ій по пол., в International Institute 321 West 15th Ave. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути на Збори та вирівняти свої вкладки. — В. Бабяк, предсідник; А. Цебак, секр.; І. Кузьма, кас.**

ЛІТЕЛ ФОЛС, Н. Й. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 330, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **Річні Збори відбудуться в неділю, 13-го грудня 1959 р., в год. 2-ій по полудні, в залі УНДому. Проситься членів прибути на Збори. Порядок: вибір Управи на 1960 р. та нші справи. Проситься членів вирівняти місячні вкладки, та привести зі собою нових кандидатів на членів УНСоюзу, бо в цьому ювілейному році наш Відділ не приєднав ані одного члена. — І. Андріїшин, предс.; М. Русин, кас.; Н. Паламар, секр.**

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367, відбудуться в неділю, 13-го грудня 1959 р., в год. 1.30 по пол., в церк. залі. Просимо членів про численну участь. На порядок: вибір нової Управи на 1960 рік, Довгуючих членів просимо вирівняти залеглість, щоб не переносити на слідуючий рік. — Г. Лилак, гол.; П. Джюба, кас.; В. Попович, секр.

МІЛВОКІ, Виск. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 103, повідомляє своїх членів, що **Річні Збори відбудуться в суботу, 19-го грудня 1959 р., в церковній залі, So. 11th St. і W. Washington точно в год. 7-ій веч. Про численну участь просить Управа. Н порядку: річні звіти Управи і Контр. Комісії з цілорічної діяльности, вибір нової Управи на 1960 рік. Довгуючих членів просимо вирівняти залеглості. — Управа.**

ТАРЗАН, ч. 4369. Щастя по переду.

Рой Брістер не жив... І тепер круки антропоїда здійснили справедливість у відношенні до знахура, який кричав.

Бюлет вернувся до церемоніяльної залі саме тоді, коли Тарзан кінчав вияснювати тубільцям.

А після того він і мавпи відійшли, поспішаючи до ляборатор ії в джунґлях, де вони залишили професора Редфілда.